

In the Supreme Court of South Africa In die Hooggeregshof van Suid-Afrika

APPEL

DIVISION)
AFDELING)

APPEAL IN CRIMINAL CASE.
APPEL IN STRAFSAAK.

MESSACK VICTORY EN AND.

Appellant.

versus/teen

DIE STAAT

Respondent.

Israel, S. & Simon

Appellant's Attorney
Prokureur van AppellantRespondent's Attorney Atty. Genl. Windhoek
Prokureur van RespondentAppellant's Advocate J. Unterhalter
Advokaat van AppellantRespondent's Advocate P. Gert Huijzen
Advokaat van Respondent

11-9-70

Set down for hearing on
Op die rol geplaas vir verhoor op

3-11-9

(S.W.A.) Coram: Rumpff, Wessel, J.A. et Cerbell A.S.A.

9.45 am — 11.00 am

11.15 am — 1.00 pm

C. A. V.

postea on 30-9-70. per Rumpff A.R. —
appel van Simon Shushilemi Shumuebele en
Yustus Josias Haila word afgewys. Die appel van
Solomon Josias Haila, Joseph Jhangela en
Jans Shikembu word gehandhaaf en die
vonnis van lewenslange gevangenis, half
naas elkander word teruggeplaas en verhoor
deur in Wessels. In oorsig van elkander
aan gevangenisstraf van twintig jaar.

REGISTERED
APPEAL COURT
HOOGGEREGSHOF
SUID-AFRIKA

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(APPELAFDELING)

In die saak tussen:

JONAS SHISHILENI SHIMUEFELENI EN ANDERE Appellante

en

DIE STAAT Respondent

CORAM: RUMPF, WESSELS, A.R.R. et CORBETT, Wn. A.R.

VERHOOR: 11.9.1970. GELEWER: 30.9.1970.

U I T S P R A A K

RUMPF, A.R. :

Die appellante in hierdie saak

is tesame met n paar ander beskuldigdes in 1969 in die

Suidwes-Afrika Afdeling verhoor op n klag van deelname aan

sekere terroristiese bedrywighede oor n periode van 1962 tot

Januarie 1968 in stryd met die bepalinge van art. 2 (1) van

Wet 83 van 1967 gelees met sekere ander artikels van hierdie

Wet en met Ordonnansie 34 van 1963. Die appellante is skuldig

bevind. In die Verhoorhof was hulle die tweede, vyfde, sesde,

sewende en agste beskuldigdes respektieflik en ek sal hulle

hierna so noem. Die tweede beskuldigde is veroordeel tot 18

jaar/....

jaar gevangenisstraf en beskuldigdes nos. 5, 6, 7 en 8 tot lewenslange gevangenisstraf. Aan die tweede beskuldigde is deur die Verhoorhof verlof toegeken om te appelleer teen sy skuldigbevinding en aan beskuldigdes 6, 7 en 8 verlof om teen hulle vonnis te appelleer. Aan beskuldigde no. 5 is verlof geweier om te appelleer teen sy skuldigbevinding en vonnis maar hierdie Hof het aan hom verlof toegeken om teen sy vonnis te appelleer.

Volgens die akte van beskuldiging het die beskuldigdes saam met sekere daarin genoemde persone en met die South West Africa People's Organisation (hierna „SWAPO" genoem) opgetree ter uitvoering van n gesamentlike doel om aan terroristiese bedrywighede deel te neem wat insluit die opleiding van n militêre aard, die hulpverlening aan ander om elders militêre opleiding te ontvang en die stigting van kampe om militêre opleiding te ontvang. As gewraakte bedrywighede word ook o.a. genoem die binnedringing van Suidwes-Afrika na opleiding elders, met die doel om n rewolusie of gewelddadige teenstand die Regering te veroorsaak, die smee van n komplot om drie hoofmanne in Ovamboland te vermoor, die onderneming van n gewapende sending

• om hoofman Jackie Ashipala te vermoor waartydens n lyfwag van laasgenoemde gedood is en twee ander met vuurwapens gewond is, en die onderneming van n gewapende sending na Oshikango, n staatsnedersetting in Ovamboland, waarby in die nag woonhuise en sekere kamers aan die brand gestee is en met vuurwapens op sekere huise gevuur en n Bantoebediende gewond is. Die akte van beskuldiging het ook n bylae gehad waarin die beweerde individuele bedrywighede van elke beskuldigde uiteengesit is.

Wat die tweede beskuldigde betref, is dit nodig om te meld dat dit uit die bepalinge van art. 2 van Wet 83 van 1967 o.a. blyk dat die bewyslas op die Staat gerus het om te bewys dat die tweede beskuldigde die beweerde militêre opleiding elders ondergaan het, waarna verwys word in par. a (i) van die klagskrif, terwyl die bewyslas op die tweede beskuldigde gerus het om bo redelike twyfel te bewys dat hy nie die bedoelde opleiding ontvang het met die doel om n daad te pleeg wat waarskynlik o.a. die handhawing van wet en orde sou bemoeilik nie of wat van die ander gevolge kon hê wat in art. 2 (2) (a) van die Wet genoem word.

Namens die tweede beskuldigde is dit toegegee

dat/.....

dat die Staat bewys het dat hy militêre opleiding ontvang het in Egipte en Tanzanië gedurende die periode Junie 1962 tot Februarie 1966. Daar is egter aangevoer dat hy bewys het dat hy nie die opleiding ontvang het met die doel om n daad te pleeg wat een van die gevolge kon hê soos genoem in art. 2 (2) (a) van die Wet nie. Behalwe getuies wat vir die Staat getuig het, het die tweede beskuldigde ook getuienis afgelê en daar is namens hom aangevoer dat sy getuienis toon dat hy gerekruteer is onder voorwendsel dat hy na n skool sou gaan om Engels te leer, dat hy nie sy opleiding goedgekeur het nie, dat hy nie instruksies kon veronagsaam nie omdat hy gestraf sou word en dat hy geen wapens na Suidwes-Afrika teruggebring het nie. Ook is aangevoer dat dit uit sy getuienis blyk dat hy van mening was dat sy opleiding bedoel was om hom te bekwaam as guerrillavegter om sy land te verdedig nadat sy land vryheid sou verkry het deur die Organisasie van die Verenigde Volke.

By die deurlees van die getuienis van die tweede beskuldigde ontstaan daar n sterk twyfel oor die ietwat narende indruk wat die tweede beskuldigde probeer skep. In sy

getuienis/.....

getuienis het hy erken dat hy nooit by iemand beswaar aangeteken het teen die feit dat hy militêre opleiding moes ontvang nie en hy het ook erken dat hy tevrede was met sy militêre opleiding en dat aan hom en sy maats geleer is dat rewolusie deur geweld moet plaasvind. Klaarblyklik het hy hom ook so in Tanzanië gedra dat hy uitgesoek is om spesiaal in Egipte opleiding te ontvang en dis duidelik dat hy, volgens die getuienis van ander, by sy terugkoms in Tanzanië as instrukteur opgetree het. Daar is aangevoer dat hy by sy terugkoms in Suidwes-Afrika besluit het om nie meer onder SWAPO se instruksies te staan nie^{en} dat hy en n vriend van hom besluit het om in die Polisiezone te gaan werk. Dit blyk dat op n sekere stadium opgeleide terroriste in groepe uit Tanzanië na Suidwes-Afrika teruggestuur is en dat die tweede beskuldigde met so n groep van tien teruggegaan het. Volgens hom was die opdrag aan hulle gegee om hulle in Ovambo-land aan te meld by n sekere Herman Ja Toiva (hoofsekretaris van SWAPO) en dan huietoe te gaan en te wag. Gedurende die terugtog het drie van die tien die Okavangorivier oorgesteek terwyl die oorblywende sewe, waaronder die tweede beskuldigde, verder aangestap het en later die rivier oorgegaan het en by Rundu/.....

Rundu aangekom het. Daar het die tweede beskuldigde en sy maat, ene Dawid Shimuefeleni, besluit om nie na Ovamboland en huistoe te gaan nie maar om na die Polisiezone te gaan om te werk. Die rede hiervoor het die tweede beskuldigde soos volg aangedui:

"Ons het besluit dat ons nie na Ovamboland sal kom nie want as ons in Ovamboland kom sal ons net na ons huise gestuur word en ons het niks by ons nie en ons was ontevrede met die opleiding wat ons in die buiteland gehad het."

Hulle is daarop na die rekruteringskamp waar hulle name opgeneem is en waar hulle ook ene Julius Shilongo gesien het wat saam met hulle uit Tanzanië teruggekom het. Na n paar dae is die tweede beskuldigde en sy maat Dawid gearresteer. Julius Shilongo het egter ontsnap en het later na n byna epiëse vlug, n instrukteur geword in die Ongulumbashe-terroristekamp. Namens die tweede beskuldigde is aangevoer dat sy houding na sy terugkoms uit Tanzanië bewys lewer dat hy nooit bedoel het nie om sy militêre opleiding te gebruik om n daad te pleeg wat die handhawing van wet en orde sou bemoeilik of andersins n gevolg kon gehad het wat in art. 2 (2) (a) van die

Wet genoem word. Die Verhoorregter het die tweede beskuldigde se getuienis dat hy uit eie vrye beweging na die Polisiezone wou gaan verwerp. Hy het dit hoofsaaklik gedoen op grond van die inhoud van n dagboek wat opgestel is deur die reeds genoemde Julius Shilongo, ook bekend as Kashuku, en wat as medepligte in die akte van beskuldiging genoem is. Die eerste deel van die dagboek van Shilongo bevat die volgende (soos in Afrikaans vertaal):

„Tanganjika to Namibia.

Die storie van die jongmanne wat op die pad gevang is vanaf Tanganjika na Namibia.

Hierdie maand die 3de Julie 1966.

Toe ons uit Tanganjika is, was ons tien.

Hier is die name:

- (1) Julius Shilongo.
- (2) Lonata Filimoni.
- (3) Pohamba Ndume.
- (4) Jonasha Shimuefeleni.
- (5) Devidi Hamunime.
- (6) Fetusha Nehale.
- (7) Joshef Shituuete.
- (8) Haino Ekandjo.
- (9) Hidopo Haufiku.
- (10) Rashalusha Shakalia.

Toe ons in die Okavango aangekom het, het LEONARD voorgestel dat sommige van ons op kontrak gaan in die polisiezone en die res Ovamboland toe. Hy het verder gesê JULIUS SHILONGO, DAVID HAMUNIME, JONAS SHIMUEFELENI moet op kontrak gaan in die polisiezone. Dit is ons drie. Ons het gesê: „Ja, dit is goed”.

Hulle/.....

Hulle 8 moet Ovamboland toe gaan. Hy het verder gesê dat daar eers twee manne as spione moet agterbly om seker te maak dat die drie eersgenoemdes op kontrak gaan. As hulle op kontrak gaan, dan kan die 2 persone agter ons kom Ovamboland toe. Ons het drie dae te Runtu in die kampong deurgebring.

1/2/66 - Op hierdie datums - die 1ste, 2de tot die 3de - 3/3/66 was ons nog op Runtu, maar op 4/3/66 het ons ons gaan aanmeld by die rekruteringskantoor. Dit was om 6 vm. Ons is gerekruteer om 9 vm.

Daarna was ons geroep om ons identifikasiepas te gaan kry. Ons name is 12 nm. opgeskryf. Ons is gesê om om 2 nm. weer te kom. Ons het vandaar af weggegaan en bier gaan drink. Om 2 nm. is ons terug kantoor toe. Met ons aankoms by die kantoor was ek agter my vriende. Ek het gesien n uniform polisieman kom na ons van agter af. Hy het regtig baie vinnig gestap. Teen daardie tyd was my vriende nog voor my en ek het begin om stadiger te loop om te kyk waarom die polisieman so baie vinnig loop. Die polisieman het by die witman kom staan en hulle het skelmpies met die ••• gepraat en gefluister. Ek het by die saagsels langs die muur gaan staan en my vriende het by n kraan gaan vergader. Nadat die polisieman met die Blanke man klaar gepraat het, het hy reguit na my vriende toe gestap. Hy het by hulle gekom en vir hulle gevra waar hulle vandaan kom. My vriende het geantwoord dat hulle van die vaderland af kom. Die polisieman het hulle name gevra asook die van hulle onderskeie wyke en gebiede. My vriende het vir die polisieman gesê. Die polisieman het verder gevra wie die Bantoesakekommissaris is. Daarop het my vriende geantwoord dat hulle sy naam nie ken nie, aangesien hy n Blanke man is. Die polisieman het gesê: „Julle kom regtig nie van Angola af nie. Kom saam met my.” My vriende is toe in hegtenis geneem."

Volgens/...

Volgens die bevinding van die Verhoorhof is die persoon Leonard wat in bogenoemde uittreksel genoem word, se regte naam Leonard Philimon Shuuya, ook bekend as medepligtige ⁿNagolo Castrolì, en is hy volgens die getuienis van Israel Ipinge die leier van die groep terroriste waaronder die tweede beskuldigde was wat van Tanzanië na Suidwes-Afrika gekom het. Volgens Ipinge is hyself met 'n latere groep na Suidwes-Afrika met instruksies dat hulle moet aanmeld by Castrolì wat die plekke sou uitwys waar hulle sou begin veg.

Die dagboek van Shilongo is uit hoofde van art. 2 (3) van Wet 83 van 1967 teen beskuldigde toelaatbaar as prima facie-bewys van die inhoud daarvan. Volgens die uittreksel uit die dagboek hierbo weergegee is dit duidelik dat die tweede beskuldigde en sy maat Dawid instruksies van Leonard ontvang het om op kontrak te gaan in die Polisiesone, en dit weerspreek die getuienis van die tweede beskuldigde dat hy sy bande met SWAPO wou breek. Daar is aan die hand gedoen dat die skrywer van hierdie dagboek 'n fiktiewe relaas mag opgestel het om as verskoning te dien waarom hy probeer het om van SWAPO weg te kom. Indien hy later daaroor 'n verduideliking sou moes gee/.....

gee. n Deurlees van die hele dagboek laat mens egter met die oortuiging dat dit n eerlik en gedetailleerde beskrywing van Shilongo se ondervindings was. Die einde van sy vlug was nie n verlating van SWAPO nie maar, inteendeel, n aktiewe bydrae tot terroristiese bedrywighede in Ovamboland. In die Ongulumbashe-kamp wat deur die Polisie na n kort geveg verower is, is sy dagboek deur die Polisie gevind. Die Verhoorregter was m.i. op grond van die geskiedenis van die tweede beskuldigde in die buiteland, sy opleiding aldaar en die inhoud van die dagboek geregtig om te bevind nie net dat die tweede beskuldigde hom nie van sy bewyslas gekwyt het nie maar ook dat die tweede beskuldigde inderdaad die bedoeling gehad het om sy militêre opleiding te gebruik om daad te pleeg wat die gevolge het soos vervat in art. 2 (2) (a) van die Wet. Die Verhoorregter het ook nog tot die konklusie gekom dat sekere getuienis afgelê deur n konstabel Erastus in verband met die arrestasie van die tweede beskuldigde, en wat deur die tweede beskuldigde ontken is, aanvaar moet word, en dat die houding van die tweede beskuldigde soos deur Erastus weergegee nie strook met onskuldige bedoelings om na Suidwes-Afrika terug te keer nie. Die kritiek teen die aanvaarding van Erastus se getuienis hou nie veel om die lyf nie, asook/.....

asook die kritiek teen die gebruik deur die Verhoorregter van
n dokument in verband met die beleid van SWAPO wat in Mei 1969
gepubliseer is terwyl die tweede beskuldigde reeds op 28 Maart
1969 gearresteer is. Hierdie dokument, onderteken deur die
sgn. president van SWAPO en gerig aan die Hoofbevelvoerder van
die Namibiese Vryheidsleër bevat uitvoerige instruksies hoe die
sg. Freedom Fighters in Suidwes-Afrika geweld moet pleeg met
besonderhede van brûe wat opgeblaas moet word en hoe stede en
dorpe aangeval moet word. Die Verhoorregter het aanvaar dat
hierdie dokument bewys lewer dat dit deurgaans die plan van die
aktiewe SWAPO—lede was om geweld te gebruik in Suidwes-Afrika.
Na my mening stem die inhoud van hierdie dokument ooreen met
die beleid van die terroristeleiers van destyds en kan dit saam
met ander getuienis as agtergrond gebruik word. Wanneer al die
getuienis in verband met die tweede beskuldigde oorweeg word,
kan dit m.i. nie gesê word nie dat hy verkeerdelik veroordeel is.

Die appèl van die ander beskuldigdes handel
in die geval van elkeen oor die opgelegde vonnis. Voordat die
posisie van elke beskuldigde oorweeg word, is dit nodig om te

verwys/.....

verwys na die uitspraak van hierdie Hof in S. v. Tuhadeleni and Others, 1969 (1) S.A. 153, waar o.a. vonnisse oorweeg is wat opgelê is op terroriste van dieselfde soort en oorsprong as die in die onderhawige saak en min of meer uit dieselfde tydperk. Voor die Hof was twee groepe van terroriste. Die eerste groep het bestaan uit persone wat in Tanzanië en elders militêre opleiding ontvang het en daarna teruggekeer het na Suidwes-Afrika om geweld en bloed^dvergieting te pleeg. Hulle is gearresteer voordat hulle aktief opgetree het. Die Verhoorhof het hulle elk gevonniss tot gevangenisstraf van 20 jaar en na oorweging van verskillende omstandighede het hierdie Hof hom nie genoodsaak gevoel om die vonnis te verminder nie. Die tweede groep is in die Ongulumbashekamp gearresteer waar hulle besig was om opleiding te ontvang as terroriste. Daar was n paar vuurwapens in die kamp en toe die Polisie met helikopters die kamp aangeval het, is op hulle gevuur. Daar was egter geen getuienis nie dat van die beskuldigdes van die tweede groep aktief aan die kort geveg deelgeneem het. Die beskuldigdes van hierdie groep is tot lewenslange gevangenisstraf veroordeel. Hierdie Hof het die posisie van die beskuldigdes van die tweede groep/....

groep oorweeg en o.a. tot die volgende konklusie gekom:

"The sentences on these appellants are the same as those imposed on others who were directly implicated as leaders or as participants in murder, attempted murder or arson. Because of the retrospective operation of the Act under which they were convicted, the death sentence, which would have been a competent sentence, was not imposed on any of the accused. It may be that some of the accused, more particularly those proved to be guilty of murder, were fortunate in being accorded more lenient treatment on that account. A distinction should, I consider, nevertheless be drawn between these appellants and the accused actively implicated in the common law crimes I have mentioned. The seriousness of their offence and the necessity of protecting the territory and its inhabitants, both White and non-White, against the violent and murderous subversion of order, for which they were preparing themselves in pursuance of the treasonable conspiracy in which they participated, called for exemplary punishment, but that does not mean that degrees of guilt, as disclosed by actual participation, are irrelevant. In all the circumstances a more appropriate sentence would in my opinion be one of 20 years' imprisonment.

The disparity between such a finite sentence, with the potential concomitant advantages under the Prisons Act, and a sentence of imprisonment for life, is such that it calls for interference. The latter sentence should, I consider, be reduced accordingly. I should add that this is not in any ~~new~~ sense intended as a standard to be followed in other cases that may occur. This was the first trial of offences under the 1967 Act. The accused were at the commencement of the campaign. A continuation of it may well necessitate sterner measures."

By die oplegging van vonnis moet elke beskuldigde natuurlik volgens die omstandighede van sy eie geval beoordeel word en kan daar geen klakkelose navolging wees nie van wat n ander Hof ten opsigte van ander beskuldigdes bevind het. Nietemin kan m.i. met reg in aanmerking geneem word dat in die Tuhadelenissaak die meerderheid van hierdie Hof van mening was dat nieteenstaande militêre opleiding met die doel om geweld te pleeg, afwesigheid van aktiewe deelname aan geweld by hierdie soort terroriste n faktor is wat in sekere omstandighede aanleiding kan gee tot die verandering van n vonnis van lewenslange gevangenisstraf tot gevangenisstraf van n aantal jare.

Die Verhoorhof in die onderhawige geval was van mening dat hoewel beskuldigdes 5, 6, 7 en 8 nie dieselfde aandeel in die betrokke gebeure gehad het nie, die verskil nie van sodanige aard was dat n onderskeid tussen hulle gemaak behoort te word by die oplegging van straf nie. Wat die tweede

beskuldigde/....

beskuldigde betref, het die Verhoorhof wel faktore gevind wat n ligter vonnis geregverdig het.

Wat die afsonderlike beskuldigdes betref, het die Verhoorhof bevind dat beskuldigde no. 5 hom vereenselwig het met die breë opset van SWAPO en dat hy as terroris en guerrillavegter opgelei is in kampe wat deur opgeleide terroriste gestig is. Hy het deelgeneem aan die komplot om hoofmanne Valombola en Willi en Ashipala te vermoor. Hy het deelgeneem aan die sending om hoofman Ashipala te vermoor waartydens twee lyfwagte van Ashipala gewond is en Lucas Utoni koelbloedig doodgeskiet is. Beskuldigde no. 5 het deelgeneem aan die moorddadige sending na Oshikango waartydens geboue verbrand is en met vuurwapens op die geboue met mense daarin afgevuur is. Dit is ook bewys dat hy persone gewerf het om terroristekampe by te woon en dat hyself in besit van ⁿvuurwapen was. Die enigste versagende omstandigheid wat namens hom aangevoer is, is dat hy nie as n „leier“ beskou kan word nie. Tydens die verhoor was beskuldigde no. 5 25 jaar oud. Met die oog op die bewese feite is ek nie oortuig nie dat die vonnis opgelê op beskuldigde no. 5 so swaar is dat ingegryp behoort te word.

Wat/.....

Wat beskuldigde no. 6 betref, is bevind dat hy n broer van beskuldigde no. 5 is. Hy was 23 jaar oud by die verhoor. Hoewel daar geen getuienis was dat hy as terroris opgelei is nie, is bevind dat hy aan terroristiese bedrywighede deelgeneem het en dat hy hom met die algemene opset van SWAPO vereenselwig het. Daar is ook bevind dat hy deelgeneem het aan die sending na Oshikango en dat hy deelgeneem het aan die komplot om die drie hoofmanne te vermoor. Die vernaamste grond waarop aangevoer is dat in hierdie geval die vonnis verminder behoort te word, is die afwesigheid van bewys dat beskuldigde no. 6 inderdaad deelgeneem het aan die aanval op Oshikango. Wat hierdie deel van die saak betref, begin die gebeurtenisse met die indeling van n aantal terroriste in drie groepe, elkeen waarvan n sekere hoofman moes vermoor. Volgens die getuie Matheus was hyself en beskuldigde no. 6 o.a. lede van een groep onder leiding van ene Komba wat hoofman Valombola moes doodmaak. Beskuldigde no. 6 is uitgestuur om te spioeneer waar Valombola slaap. Later die dag, nadat beskuldigde no. 6 teruggekeer het, is daar instruksies ontvang dat Oshikango

afgebrand moes word. Hierdie groep het twee vuurwapens gehad. Die groep het daarna op 'n geleentheid na Oshikango gegaan maar het nie geskiet nie omdat 'n kind begin huil het. 'n Ander getuie Nangalo het vertel hoe 'n groep bestaande o.a. uit Kambo, hyself en 'n seun Solomon Haita, klaarblyklik beskuldigde no. 6, na 'n huis van 'n sekere Amkota gegaan het met 'n paar vuurwapens. Daar het hulle oornag. Die volgende dag het Kambo aan die getuie gesê dat hulle gaan „dolla“ by Oshikango soek. Die getuie is tot op 'n sekere plek saam. Hy sê: „Ons het gegaan tot ons by 'n sekere plek met die naam van Omafua kom en toe ons daar kom, is ek van die fiets afgelaai en die ander het voor ons uitgegaan. Ek en Kambo het toe saamgegaan tot by 'n sekere wilde vyeboom. Daar het ons vier Kavela en daardie seun Phillemon en Yustus Haita gekry.“ Daarna is hulle verder en het hy gesien hoe vuurwapens tevoorskyn gebring word en hoe persone in die rigting van Oshikango gestap het. Daarna het hy vlamme gesien opstyg en skote gehoor. Die getuie het ook o.a. die volgende antwoorde gegee:

„Toe die groep mense na Oshikango toe gegaan het, het jy vir ons reeds vertel van Hangula Shilongo, waar was beskuldigdes Nrs. 5 en 6 toe? --- Beskuldigde Nr. 6 is een van hulle wat vroeg die oggend deur Hangula/.....

Hangula Shilongo wakker gemaak is.

En daarna? --- Dit is een van hulle wat ons by die boom gaan kry het.

En wie was die ander wat julle by die boom gekry het?
--- Beskuldigde Nr. 5.

En wat sê jy is beskuldigde Nr. 5 se naam? ---
Yustus Haita.

En toe die mense van Oshikango af teruggekom het, het hy enigiets by hom gehad? --- Ja, hy het 'n groot geweer by hom gehad."

Daar is 'n sterk moontlikheid dat beskuldigde no. 6 wel deelgeneem het aan die aanval op Oshikango maar nieteenstaande hy nie getuienis onder eed afgelê het nie, skyn dit my tog asof die Staat nie sonder redelike twyfel bewys het dat hy aan die aanval deelgeneem het nie. Geen getuie meld uitdruklik dat hy wel een van die groep was wat deelgeneem het. Dit blyk dat hoewel meerdere terroriste indirek betrokke was by die aanval, alleen 'n sekere aantal die aanval onderneem het en dit lyk my onmoontlik om met veiligheid deur middel van afleidings tot 'n konklusie te kom teen beskuldigde no. 6

waarby enige twyfel uitgesluit is. In die omstandighede, en hoewel hy aan komplotte om te moor deelgeneem het, meen ek dat sy appèl behoort te slaag, dat die vonnis tersyde gestel

behoort/....

behoort te word en dat, omdat daar geen ander getuienis teen beskuldigde no. 6 is van aktiewe gewelddadige optrede nie, sy vonnis verander behoort te word na gevangenisstraf van 20 jaar.

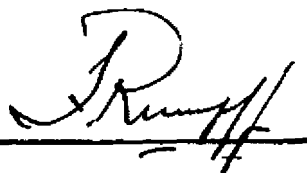
Beskuldigde no. 7 was 38 jaar oud by die verhoor. Wat hom betref, is bevind dat hoewel hy nie as terroris opgelei is nie hy hom volkome met die ander terroriste geassosieer het. Hy het op een stadium n vuurwapen besit en het persone gewerf vir opleiding in terroristekampe. Dis ook bevind dat hy deelgeneem het aan die komplot om Ashipala te vermoor en dat hy een van die persone was wat besluit het om Bantoesakekommissaris, lede van die Polisie en hoofmanne dood te maak. Dis nie duidelik of hy wel teenwoordig was toe die dood van Bantoesakekommissaris bespreek is en omdat daar geen getuienis is van enige aktiewe gewelddadige optrede deur beskuldigde no. 7 nie is ek van mening dat ook in sy geval die vonnis van lewenslange gevangenisstraf verminder moet word tot 20 jaar gevangenisstraf.

~~Beskuldigde no. 8 was 34 jaar oud by die~~
verhoor. Hoewel hy ook nie n opgeleide terroris was nie, is dit bevind dat hy hom volkome met die terroriste geassosieer het. Hy was n ywerige werker van SWAPO en het persone gewerf vir opleiding in terroristekampe. Hy was in besit van vuurwapens en het deel gehad/.....

gehad aan die komplot om die drie hoofmanne te vermoor. Dit is ook bevind dat hy een van die persone was wat besluit het dat Bantoesakekommissaris, lede van die Polisie en hoofmanne doodgemaak moes word. Dis nie duidelik uit die getuienis of hy wel n persoon was wat besluit het op die dood van die Bantoesakekommissaris nie. Daar is in elk geval geen getuienis dat hierdie beskuldigde aktief gewelddadig opgetree het nie. Ook in sy geval is ek van mening dat sy vonnis verander behoort te word tot gevangenisstraf van 20 jaar.

Met die oog op bogenoemde oorwegings word die volgende bevel uitgereik:

Die appèl van Jonas Shishileni Shimuefeleni en Yustus Festus Haita word afgewys. Die appèl van Solomon Festus Haita, Joseph Ipangelua en Gaus Shikomba word gehandhaaf en die vonnis van lewenslange gevangenisstraf van elkeen word tersyde gestel en vervang deur n vonnis ten opsigte van elkeen van gevangenisstraf van twintig jaar.

RUMPF, A.R.

WESSELS, A.R. }
CORBETT, Wn. A.R. } Stem saam.